DECANI FACVLTATIS
MEDICÆ
JO. HADRIANI SLEVOGTII, D.
ANAT. CHIR. ET BOTAN. P.P.
MED. DVC. PROVINC.

PROLVSIO INAVGVRALIS
De
ACMELLA CEYLANICA
NOVO FLVORIS ALBI REMEDIO



JENÆ,
TYPIS GOLLNERIANIS.





Vi amplissimum *Materiæ medicæ* ambitum nostræ ætatis cum *angusta penu* prisci ævi conferunt, illum qvidem *vasti corporis*, hanc vero *umbræ ejus brevissimæ*, qualis est, cum Sol ad culmen cœli venit, speciem exhibere deprehendunt. Postquam enim *Philosophiæ naturalis* Cultores *puri theoretici* esse desierunt, & *sterili* in Aristotelem commendatione defuncti, ad ποίησιν deflexerunt, relictisque nudis fictisque de corporum constitutione *speculationibus*, per *Chymiam* res sublunares, tantum non omnes, in minimas particulas resolvere, earumqve *interanea extrorsum vertere*, hinc singula phænomena per *Mathesin* ad justas *motus ac mensuræ* regulas & leges examinare, resqve invisibiles, microscopiorum ope, mentis atqve oculorum censuræ exponere consueverunt; reperta est nobilis illa clavis, abditos Naturæ aditus recludendi, qva mediante hodie in omnibus mundi angulis, quos olim divitiarum tantum gratia mercatores perreptabant, a sagacibus ingeniis, per artificiosa experimenta, incredibilia incrementa, in genere quidem artibus universis, in specie autem τῇ ἱερῇ ἰατρικῇ comparantur, & quotidie vel recentissime inventa, vel apud exteras gentes jam diu usurpata medicamenta ad nos perveniunt, nostrisque temperamentis apta & salutaria redduntur. Qvod vero antiquissimis temporibus Medicina adeo *paucarum herbarum fuerit scientia*, haud prorsus defectui adminiculorum, qvibus in præsentia abundamus, adscribendum est, cum adhuc aliæ ejusmodi *simplicitatis* rationes

alle-

allegari possint. Quamvis enim, autore Celso, in præfat. lib. I. Æsculapius *rudem scientiam medendi excoluerit*, ejusqve filii, Podalirius & Machaon, Agamemnonem secuti, non mediocrem opem attulerint suis commilitonibus; ipsos tamen *vulnerum magis, quam aliarum ægritudinum* rationem habuisse, internosqve morbos tum ad iram Deorum relatos, & ab iisdem sanitatem postulatam esse, ex Homero discimus; veroqve simile videtur Celso, *inter non multa auxilia adversæ valetudinis plerumque tamen eam bonam contigisse, ob bonos mores, qvos neque desidia, neque luxuria vitiaverat; siquidem hæc duo prius in Græcia, deinde in Italia corpora afflixerint.* Cum etiam olim ex *minus artificiosa commistione* radicum, herbarum, aliorumqve simplicium, *purgantium* inprimis ignorata aut neglecta correctione, utplurimum sapor ingratissimus, nauseam stomacho creans oriretur, corpusqve subinde vehementius commoveretur, atqve adeo, qvod expresſis verbis Celsus urget, *multiplex ista medicina vix aliquot*, ea utentiũ, *ad senectutis principia perduceret*: hinc eam, ceu minꝰ *necessariam ac tutam*, diu nulli clari viri exercuerunt, removitqve Asclepiades magna ex parte, qvæ vel Zeno, vel Andreas, vel Apollonius copiose de *facultatibus medicamentorum* memoriæ prodiderant, & ad ipsius *victus rationem* potius, qvam hodie *Diætam* appellamus, omnem curam suam transtulit. Donec, teste eodem Celso, nonnulli magno studio literarum disciplinas agitantes, *robur corporis sui inquieta cogitatione, nocturnaque vigilia minuentes*, ad Artem medicam juxta ac Philosophiam animum appellere cogerentur. Hac occasione medendi scientia, usque ad Pythagoræ, Empedoclis, Democriti & Hippocratis tempora, *sapientiæ* pars habita, morborumqve curatio & rerum naturæ contemplatio ab iisdem autoribus exculta fuit, *Medicisque inde Physicorum nomen mansisse videtur*. Cum autem Hippocrates, *vir & arte & facundia*

insignis, cui, secundum § 4. lib. de Arte, ex versione Lindeniana, *invenire aliquid eorum, quæ nondum inventa sunt, quod ipsum notum, quam occultum esse præstet, similiterque imperfecta ad finem perducere*, ξυνέσιος ἐπιθύμημα καὶ ἔργον εἶναι, *prudentiæ votum & opus esse* videbatur, Medicinam, quam κατ' ἐξοχὴν passim absolute τέχνην, *Artem* vocat, ab aliis disciplinis segregare, eamqve indies ampliorem ac perfectiorem reddere conaretur; tantos equidem successus habuit, ut in plerisqve medicinæ partibus θαυμάσιος, propter *prognosios autem excellentiam*, ἰσόθεος appellari meruerit, & tam Celsi tempore, præf. in lib. 2. autoritas ejus & *præsagia* ab iis etiam, qui in curationis methodo ab ipso recesserunt, optima judicata fuerint, quam hodie etiam a prudentissimis Medicis magno in pretio habeantur: qvoad *materiam medicam* tamen nihil admiratione dignum habet. Est enim hæc valde tenuis, & infra tanti viri dignitatem posita, redoletqve *tabulas*, ab ipso, ut ajunt, ex Deorum Medicinaliũ templis collectas; in quibus ægri, in fanis Æsculapii & Apollinis pernoctantes, aut in publica loca expositi, remedia, vel a Numine in somno percepta, vel a prætereuntibus emendicata, consignaverant, easqve gratitudinis ac memoriæ causa, in locis sacris suspenderant. Inveniuntur autem lib. 2, de morb. mul. adversus qvasdam *Fluoris albi* species catharctica nonnulla vehementia, grana scil. cnidia, esula, veratrum, elaterium, &c. deinde styptica multa lacticinia item & alia, quæ vix, eo ordine saltem, quo ibi posita sunt, sine damni metu usurpari queunt, & neutiquam rebelli ejusmodi malo debellando sufficiunt. Superbit igitur hodierna Medicina pluribus pariter ac securioribus, magisque comtis & efficacibus auxiliis, quorum non exiguum numerum, licet Clarissimus Medicinæ Candidatus

CAROLUS MAXIMILIANUS Weld/

in Dissertatione Inaugurali de *curatione nobilis Matronæ, Fluore albo laborantis*, exposuerit, ut ulteriori eorum recensione

non

non opus esse videatur: unicum tamen adhuc adjiciam, aliunde allatum, & paucis hactenus adversus album fluorem familiare; sed *tertia* tamen vice, cum lætissimo successu, ab Amico quodam, reipsa magis, quam nomine ac functione Medico, usurpatum. Est istud, qvantum ex relationibus clarissimorum virorum, nominatim D. Jo. Georg. Volckameri, in Eph. Germ. Dec. III. An. 7. & 8. obs. 210. deinde D. Speneri, in epistola ad celeberr. Valentinum, & D. J. G. Kisneri, Francofurt. Practici felicissimi, in literis ad me scriptis, nec non ex Actis Erudit. Lips. colligere licuit, herba, quæ *Hacmella, Acmella, Achmella, Atemella & Atmella* ab Insulæ Ceylan, unde in Europam transfertur, incolis appellatur. Ratione characteris pertinet ad plantas, Cæsalpino *corymbosas* dictas, chrysanthemis nonnullis affines, quorum flores, secundum Tournefortium, *flosculosi sunt, poppo carentes*, ubi flosculi *pentapetaloides stellati* seminibus insident parvis, oblongis, depressis, margine cinctis, ex fusco griseis, *duobus uncis* præditis, unde tota planta *Bidens*, & propter foliorum figuram, ab Hottone *Bidens urticæ folio*, J. Breynio, autem in dissertatione Lugduni Bat. anno 1700. habita, unde figura in Actor. Er. Lips. an. 1701. Januar. translata est, *Bidens Zeylanica, folio lamii* salutatur. Nascitur in locis umbrosis copiosissime; dum unica planta subinde decem millia seminum generare solet. Tota equidem in usum medicum trahitur; potissimum tamen folia ejus, media æstate, antequam flores erumpunt, colliguntur, & in umbra siccata asservantur. Masticanti ab initio insipida videntur, paulo post autem linguæ caloris aliquem sensum imprimunt, sine acrimonia. Suntqve singulare præsidium nephritide, ischuria & dysuria inveterata laborantibus, calculumqve renum & vesicæ, blande resolutum, sine dolore expellunt. Adducit Hotton, apud Volckamerum, in testimonium non solum militem, qvi plus, qvam centum ægros ita restituerat, sed Societatis Indicæ Gubernatorem quoque & alios, nobilem plantæ hujus efficaciam

afferentes. Modus utendi est *in infuso*, cum ▽ calida, cui apud Hollandos mel, vel glyzyrrhiza, vel sirub. de alth. Fern. admiscetur. Bibitur, ut thee, mane & vesperi, aliquot ante cibum horis, non solum à Magnatibus, sed plebe etiam. A potu est sudandum, & corpus a frigore custodiendum, vitandique cibi salsi & acidi. Cum per diaphoresin non minus, qvam diuresin agat, ideo in febribus etiam, colica, vertigine & mensium obstructione egregie se gerit, ansamque dedit, ut in *fluore albo* quoq; sub examen vocaretur; idq; cum successu. Quibus infusum minus arridet, per spiritum vini & liquorem Arak Essentiam inde & Extractum parant, & cum vino Rhenano vel Gallico veteri, aut Potu Coffe, guttas, pro re nata, 12, 16, 20 & amplius propinant, effectusque inde egregios sentiunt. Provide autem adhiberi debent ex Acmella parata remedia, (id quod de aliis lithontripticis etiam valet) ubi calculus vesicam grandior occupavit; ne intempestive versus urethram pellatur. Plura in præsentia non addo: cum, quod reliqvum est chartæ, vitæ potius ac studiorum clarissimi Candidati nostri historiæ exponendæ, impendere debeam. Patria ejus est in Franconia Cunreuthum, Castrũ testamentarium perillustrium Dominorum ab Egloffstein, cujus Præfectus, prudentia rerum agendarum & optimis meritis maxime inclytus, Jacobus Andreas Held/anno æræ Christianæ, supra millesimum sexcentesimo octogesimo, altero mensis Junii die, felici partu, ex charissima Conjuge, SUSANNA CORDULA KREBSIA, Matrona probitatis ac vitæ, honestissime actæ, laude admodum conspicua, suscepit. Prolixum foret, & a scopo ferme alienum, longa oratione Majores nobilissimæ HELDIANÆ ac KREBSIANÆ familiæ prosequi, eritqve satis in præsentia, WOLFFGANGUM FRIDERICUM & CHRISTOPHORUM HELDIOS, CHRISTOPHORUMq; & ANDREAM CHRI-

STO-

STOPHORUM KREBSIOS, Jureconſultos celeberrimos, meritisque in ſerenisſimam Domum Brandenburgenſem, illuſtrisſimamqve Remp. Norinbergenſem ſpectatiſſimos viros, avos noſtri & proavum avunculumqve, nominaſſe; qvorum res præclare geſtæ ipſi exemplum virtutis, & incitamentum ad honores, per ſtudia & mores inculpatos aſpirandi, præſentarunt. Quamprimum animus filioli fundamentis religionis ac bonarum literarum excipiendis idoneus videbatur, nil prius habebant optimi parentes, qvam ut tenero pectori mature ſemina pietatis & honeſte vivendi rationes inſtillarentur; qvod ipſum per manuductionem Kuceri, cujus curæ privatæ erat commiſſus, biennii ſpatio ſatis bene proceſſit, ut poſtmodum in Gymnaſio Heilsbrunnenſi à M. WENSELIO, Collega tertio, ad humaniora ſtudia duci, eademqve in Scholæ trivialis Svinfurtenſis ſuprema Claſſe, ſub directione M. EBERI, Conrectoris, eousqve continuare poſſet, donec in Gymnaſium receptus, ad Philoſophicas acroaſes admitteretur. Audivit autem D. SCHMIDIUM, Poliatrum & Profeſſorem Phyſices, Philoſophiam naturalem, M. & Profeſſ. HEINISCHIUM, Logicam & Metaphyſicam, & M. Engelländern/ Prof. & Rectorem Gymnaſii, Matheſin ſolide & perſpicue explicantes. Cum autem animum ad Medicinam adjeciſſet, noſtram præ aliis elegit Academiam, in qua omnes atqve ſingulas Apollineæ artis diſciplinas ſe commodiſſime apprehendere poſſe, non fruſtra confidebat. Receptus anno M. DCIC, d. 3 Febr. a me, iſto tempore Rectore Academiæ, in numerum Studioſorum, præmiſſa repetitione Logicæ & Metaphyſicæ in collegiis HEBENSTREITIANIS, Matheſeos autem in HAMBERGERIANIS, in qvibus experimenta quoque phyſico-mathematica curioſiſſima, cum novellarum utilisſima explicatione tradita accepit, ſine mora auditoria medica, publica non minus, quam privata adiit, ibiq; ex lectionibus D. GEORGII WOLFFGANGI WEDELII, Hæredit. in Schwartza/ Theoret. P. P. famige-

ra-

ratiſſimi, Com. Pal. Cæſ. & Conſil. Sax. ſpectatiſſimi, phyſiologicis, pathologicis & practicis maximum incrementum ſtudiorum hauſit. Nec ſilentio præteriri voluit ſolertisſimas explicationes Aphoriſmorum Hippocraticorum, à D. ERNESTO HEINRICO WEDELIO, PP. Extra-Ord. Med. Duc-Prov. Vinarienſi, & Poliatro Jenenſi celeberrimo, publice inſtitutas. Meo lateri adhæſit per integrum fere quadriennium conſtanter, ſive publice botanicam, ſive privatim anatomiam, chirurgiam aut chimiam exponerem. Interfuit enim tribus Collegiis anatomico-chirurgicis, quatuor diſſectionibus cadaverum utriusqve ſexus, in theatro publico, multo pluribus autem judicialibus, duobusq; inſuper exercitiis chimico-pharmaceuticis. Ad praxin privatiſſima mea uſus eſt manuductione; ut non ſolum morborum hiſtorias ab ipſis ægris, eorumq; internunciis audire, ſed ad lectos decumbentium etiam accedere, medicamentorumq; miſturam, applicationem atq; operationem obſervare ipſi liberum eſſet: cum & modeſti, & ſeduli, gratisſimiq; diſcipuli partes ubiq; tueretur. Cum nunc, venerandi Parentis juſſu, Academia reliqvenda ſit, petiit ante menſes aliqvot receptionem in numerum Candidatorum, ſuperavitq; jamdudum duo examina privata, phyſiologicum ſcil. & pathologicum, ut tertium tantum practicũ, qvod rigoroſum vocant, reſtet, cui ſpecimen publicum præmitti debet. Conſcendet itaq; favente Deo, futuro die Jovis cathedram, & ſupra memoratam diſſertationem, ſub meo præſidio, defendendo, notitiæ in arte, cujus Doctor appellari cupit, acquiſitæ, exemplum edet. Quem actum ut Magnificus Dominus Pro Rector, & Patres Academici conſcripti, cæterique omnium ordinum Hoſpites honoratiſſimi, una cum egregia charisſimorum Commilitonum corona, honorifica ſua præſentia ſplendidiorem reddere velint, eſt quod officioſiſſime & peramanter ab iis peto. P. P. Sub Sigillo Facultatis. Jenæ, d. XXIV Jun. MDCCIII.

(L. S.)